

СЪВЕТ ЗА ЧЕРНО МОРЕ /КСЧМ/
ATIV PENTRU MAREA NEAGRA

на Р България
ЕИК 176964109

Седалище и адрес на управление:
гр. Варна, ул. "Княз Борис I" № 70, ет. 3
office@blsaceu.eu

Asociatie, inregistrata in Registrul
persoanelor juridice fara scop patrimonial
al R Bulgaria, CUI 176964109

Sediu si adresa de conducere:
Mun. Varna, Str. "Knyaz Boris I" 70, etaj 3
office@blsaceu.eu

ПРОТОКОЛ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО

на Консултативния съвет за Черно море (BISAC)

ФГ 1 – Управление на отпадъците при риболовните дейности; събиране и рециклиране на отпадъците, генерирани от риболовните операции.

25 март 2026 г., Варна

На 25 март 2025 г. във Варна се проведе работна сесия, посветена на темата „*Управление на отпадъците при риболовните дейности; събиране и рециклиране на отпадъците, генерирани от риболовните операции.*“, организирана в рамките на програмата на Консултативния съвет за Черно море (BISAC).

Срещата се проведе в хибриден формат – присъствено в хотел **Ensana Aquahouse Hotel**, курорт Св. св. Константин и Елена, Варна, България, както и чрез видеоконферентна връзка посредством платформата **Zoom**.

Освен членовете на BISAC и секретариата на организацията, участие взеха и представители на компетентни органи, институции и организации от региона, сред които:

- д-р Victor NIȚĂ – ръководител на отдел „АквATICНИ ресурси“, Национален институт за морски изследвания „Grigore Antipa“
- д-р Магда Ненчу – Национален институт за морски изследвания „Grigore Antipa“
- г-н Marian PAIU – изпълнителен директор, НПО „Mare Nostrum“
- д-р Corina IVANCIU – изпълнителен директор, Ветеринарно-санитарна и хранителна дирекция (ANSVSA), Констанца
- д-р Daniel GHERASE – заместник изпълнителен директор, Ветеринарно-санитарна и хранителна дирекция (ANSVSA), Констанца
- г-жа Iuliana CIOABLĂ – старши съветник, Ветеринарно-санитарна и хранителна дирекция (ANSVSA), Констанца
- г-жа Anda Rodica OPREA – старши съветник, дирекция „Отпадъци и замърсени терени“, МОСВ
- г-жа Anca KAZIMIROVICK – старши публичен мениджър, отдел „Комуникация, данни и международни отношения“, ANPA Румъния
- г-н Gabriel POPESCU – директор, дирекция „Морски политики и инспекции“, Констанца, ANPA
- г-н Стоян Котов – директор на дирекция „Морско дело и рибарство“, България

- г-жа Анета Енчева – главен експерт в Министерството на земеделието и храните, дирекция ОПОР, България

Д-р Йордан Господинов, председател на BISAC, откри заседанието, като подчерта значимостта на темата „Управление на отпадъците при риболовните дейности; събиране и рециклиране на отпадъците, генерирани от риболовните операции“. В изказването си той обърна внимание и на съществуващите проблеми, свързани с нерегламентирания риболов и използването на браконьерски риболовни уреди.

Презентация – Мариан Паю – Проект BlackNETs и бъдещи действия: Насоки за ограничаване и разширяване на мерките за намаляване на „призрачните“ риболовни уреди в Черно море.

По време на заседанието г-н Мариан Паю представи изпълнението и резултатите от проекта BlackNETs – регионална инициатива, насочена към намаляване на въздействието от изоставени, изгубени или по друг начин изхвърлени риболовни уреди (ALDFG) и явлението „призрачен риболов“ в Черно море. Проектът се реализира в партньорство с организации от Румъния, България, Турция и Грузия и се финансира по програма Interreg NEXT Black Sea Basin. Основната му цел е да се оцени и минимизира въздействието на тези уреди върху морската среда, включително чрез премахване на най-малко 8 000 кг изоставени риболовни съоръжения чрез пилотни дейности в четирите участващи държави.

В презентацията бяха представени основните дейности по проекта, включително анализ на причините за загуба на риболовни уреди, картографиране на зоните на натрупване, разработване на насоки за превенция и намаляване, дейности по извличане на изоставено оборудване, изграждане на капацитет на заинтересованите страни, информационни кампании и организиране на публични събития. Освен това, в периода октомври – декември 2024 г. беше проведено регионално проучване на „призрачните“ уреди с участието на рибари, водолази, институции, екологични организации и научни институти от четирите държави.

Проучването идентифицира основните видове използвани и изгубени риболовни уреди, като най-разпространени са хрилните мрежи (29%), тралове (28%), мрежите, свързани с аквакултури (11%), обкръжаващите мрежи (10%) и дългите въдици (9%). Картографирането на изоставените уреди е извършено чрез различни методи, включително събиране на информация от рибари, подводни наблюдения от водолази и дистанционно управлявани апарати (ROV), както и чрез прогнозно моделиране, базирано на анализ на данни и изкуствен интелект.

В резултат на теренните дейности по проекта от Черно море са премахнати приблизително 9 534,9 кг изоставени риболовни уреди, като първоначално поставената цел е надхвърлена. Разпределението по държави е както следва: Румъния – 2 982 кг, България – 2 614 кг, Турция – 2 138,95 кг и Грузия – 1 800 кг. Осъществена

беше и информационната кампания GhostBuster, насочена към повишаване на обществената осведоменост и насърчаване на сътрудничеството между рибари, вземащи решения и екологични организации.

Бяха представени и резултатите от националните и регионалните работни срещи, организирани в рамките на проекта, включително регионалния семинар, проведен в Констанца през ноември 2025 г., който имаше за цел да засили капацитета и да популяризира добри практики за намаляване на загубата на риболовни уреди и подобряване на доброволното им събиране. В резултат на проведените консултации бяха формулирани редица препоръки, сред които: хармонизиране на законодателството и управлението на регионално ниво, развитие на пристанищна инфраструктура за събиране на отпадъци, въвеждане на икономически стимули за рибарите и стандартизиране на екологичния мониторинг.

Заклученията от регионалното проучване показват, че „призрачните“ риболовни уреди представляват сериозен проблем за Черно море с значителни екологични, икономически и социални последици. Сред тях са увреждане на морските местообитания, загуба на биоразнообразие, образуване на микропластмаси, намаляване на рибните запаси и рискове за корабоплаването. Проучването също така подчертава липсата на адекватна инфраструктура за управление на отпадъците в пристанищата и необходимостта от активно участие на рибарите в превенцията и извличането на изоставени уреди.

Крайните препоръки включват изграждане на специализирана инфраструктура за събиране на изоставени риболовни уреди, създаване на публично достъпна карта на зоните с висок риск, осигуряване на финансиране за програми за събиране, повишаване на осведомеността и засилване на сътрудничеството между институциите, риболовния сектор и екологичните организации с цел устойчиво намаляване на „призрачния риболов“ в Черно море.

Въпроси и дискусии:

Г-н Даниел Бухай – Сдружение Иван Пацайкин- Мила 23: Когато рибарите излизат с цел риболов, е трудно това да се съчетава с други дейности, а на пристанищата липсва необходимата инфраструктура за събиране на отпадъци. За всяко плавателно средство има абонамент от 100 евро за отпадъци, който при надхвърляне на определен обем достига до 400 евро.

Имали сме инициатива, но не успяхме да реализираме проекта. Новите инициативи не могат да получат 100% финансиране, като единствено местните администрации имат достъп до такова пълно финансиране. Най-добре е да се осъществи контакт с местните администрации и да се осигурят на пристанищата съоръжения за събиране на отпадъци.

Също така следва да се отбележи, че съществува риск отпадъците и рибата да се намират на един и същ борд.

Г-н Мариан Паю – НПО Маре Нострум: Дискусията е с изясняващ характер и показва, че рибарите и местните администрации могат да работят съвместно по разглеждания проблем. Необходимо е да се създадат работни групи с участието на местните власти, бизнеса и компетентните институции.

Г-н Даниел Бухай – Сдружение Иван Пацайкин- Мила 23: Инициативата е важна и е необходимо да се работи по тази тема. Местните власти и администрацията следва да се ангажират с решаването на проблема. Необходимо е да бъдат определени представители на местните власти, които да контролират и да следят процеса по събиране и изземване на отпадъците.

В момента няма актуализирана специализирана обща карта за риболов, която да отразява наличните данни. Хидрографското управление към басейновата дирекция следва да изготви такава карта. Информация за потънали съдове, изоставени мрежи и други обекти на морското дъно следва да бъде достъпна за рибарите.

Г-н Велислав Вангелов – Сдружение Организация на Производителите Черноморска мида: Голяма част от тези изоставени уреди са забранени за използване. Ако рибарите ги открият в морето и ги извадят на своя кораб, съществува риск при влизане в пристанището да бъдат санкционирани, все едно уредите са тяхна собственост. Необходимо е да се регламентира начинът на събиране на тези уреди. Съгласно българското законодателство риболовните кораби нямат право да извършват дейности, различни от риболов. От друга страна, част от рибарите на свой риск събират и рециклират незаконно такива уреди за своя сметка.

Г-н Мариан Паю – НПО Маре Нострум: Смятам, че е целесъобразно да се въведат текстове в законодателството, които да определят начина на качване на откритите изоставени уреди на борда, както и начина на тяхното събиране и рециклиране. Добра практика би било тези уреди да се регистрират още на борда, например в бордовия дневник.

Следващата стъпка е създаването на работна група със съответните държавни органи с цел изготвяне на законови решения относно събирането, приемането и предаването на подобни отпадъци.

**Протоколът от заседанието на фокус групата е изготвен от: г-жа Силвия Димитрова
Председател на BLSAC: г-н Йордан Господинов**

